

PATRZĄC W NIEBO

Rozmaitości ASTRONOMICZNE

Wiadomości ze świata nauki i techniki

Doniesienia z CERN ESA NASA

www.facebook.com/cwintpoland

Nr (40) 28/2016

Poznajemy gwiazdozbiory

W dzisiejszym numerze „Patrząc w NIEBO” prezentujemy gwiazdozbiór Wężownik. Odnajdziemy go poniżej Herkulesa nad południowo - zachodnim horyzontem. W dolnych granicach tej konstelacji znajduje się obecnie Saturn z doskonale widocznymi pierścieniami, a 15 stopni na zachód od niego, poniżej świeci czerwony Mars. Miłośnicy obserwacji astronomicznych w Wężowniku bez trudu znajdą kilka przepięknych gromad kulistych. Zachęcamy do ich obserwacji chociaż blask Księżyca, który zbliża się do pełni, nam to nieco utrudni. Patrzymy więc w NIEBO i pogłębiajmy swoją wiedzę o Kosmosie!

Wężownik

Nazwa łacińska i skrót: Ophiuchus, Oph

Rodzina gwiazdozbiorów: Herkules

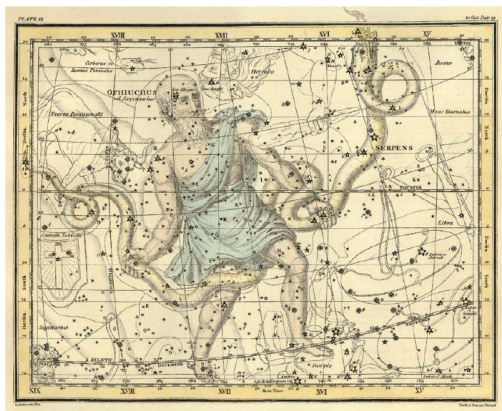
Sąsiedztwo: Wąż, Herkules, Waga, Strzelec, Skorpion, Orzeł

Powierzchnia: 948 stopni kwadratowych

Najjaśniejsza gwiazda: Rasalhague 2,08mag

Liczba widocznych gwiazd: 100

Rój meteorów: Ophiuchidy

Konstelacja Wężownika na dawnej mapie nieba

Zwany trzynastym znakiem zodiaku Wężownik to gwiazdna emanacja greckiego mitu o herosie Asklepiosie, patronie lekarzy, który za sprawą nauk centaury Chirona posiadał moc wskrzeszania umarłych. Jego uzdrawiający proceder stał się zagrożeniem dla władcy zaświatów Hadesa, który upomniał się u Zeusa, że niebawem zacznie brakować mu nowych dusz. Władca Olimpu, widząc, że zwykły śmiertelnik posiadał boskie atrybuty decydowania o życiu i śmierci, rażeniem gromem uśmiercił Asklepiosa i przeniósł go na sklepienie niebieskie. Wyobrażenia tej konstelacji na starych mapach ukazują herosa trzymającego w dłoniach węża, symbol odradzania się życia, długowieczności i zdrowia. Rozległa konstelacja Wężownika przecinana jest przez ekliptykę i jak już wspomnieliśmy, mogłaby zaliczać się do zodiaku. Kwestia ta pojawiła się dopiero wraz ze współczesnym wytyczeniem granic gwiazdozbiorów. Jednak nie to jest tu najważniejsze. Dla miłośnika astronomii Wężownik to prawdziwa skarbnica gromad kulistych, których w katalogu Messiera jest aż siedem! Takie obiekty jak M9, M10, M12, M14, M19, M62, M107 muszą znaleźć się na celowniku każdego miłośnika nieba, zwłaszcza że są doskonale widoczne nawet w małym teleskopie czy lornetce na statywie. Gromady kuliste w Wężowniku to obiekty stare, prawie tak stare jak Droga Mleczna. Zawieszone są w jej galaktycznym halo i wraz z nią przemierzają przestrzeń. Wszystkie wspaniale prezentują się podczas obserwacji wizualnych, ale warto też odszukać w Internecie ich fotografie zrobione przez mistrzów sztuki. Są po prostu piękne i zachęcają do własnoręcznego zmierzania się z tą trudną materią.

Gromada kulista M 10 (Teleskop Hubble'a)

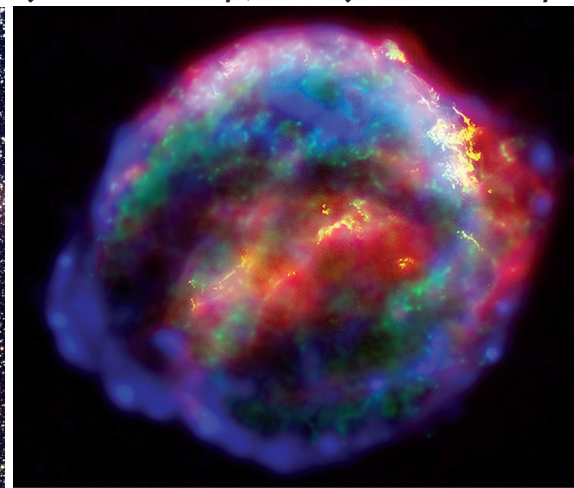
Gromada kulista M 107

Bardzo znanym obiektem w tej konstelacji jest też ciemna mgławica Barnard 68. Jej fotografie ukazują, jakby w niebie była brama do innego świata, zupełnie pozbawiona gwiazd. W rzeczywistości jest to obłok chłodnej materii, gazu i pyłu, który całkowicie pochłania światło leżących za nim gwiazd. Również z nazwiskiem słynnego amerykańskiego astronoma z przełomu XIX i XX wieku Edwarda Barnarda związana jest pewna gwiazda, czerwony karzeł, która ma największy ruch własny spośród wszystkich gwiazd naszego nieba – ponad 10 sekund kątowych na rok! Gwiazda Barnarda (V2500 Oph) oddalona jest od nas o około sześć lat świetlnych, co czyni ją jedną z najbliższych Słońcu. Nasza Gwiazda Dzienna z hipotetycznej planety krążącej wokół Gwiazdy Barnarda świeciłaby na tle konstelacji Jednorożca i byłaby jedną z jaśniejszych gwiazd tamtejszego nieba. Warto też wspomnieć, że supernowa, którą w 1604 roku obserwował Johannes Kepler, pojawiła się właśnie na tle konstelacji Wężownika. Z Wężownikiem wiąże się skąpy rój meteorów zwanych Ophiuchidami. Aktywny jest od początku czerwca do połowy lipca. Nie znamy jego ciała macierzystego, gdyż skąpy materiał obserwacyjny nie pozwala na dokładne obliczenie orbity roju.

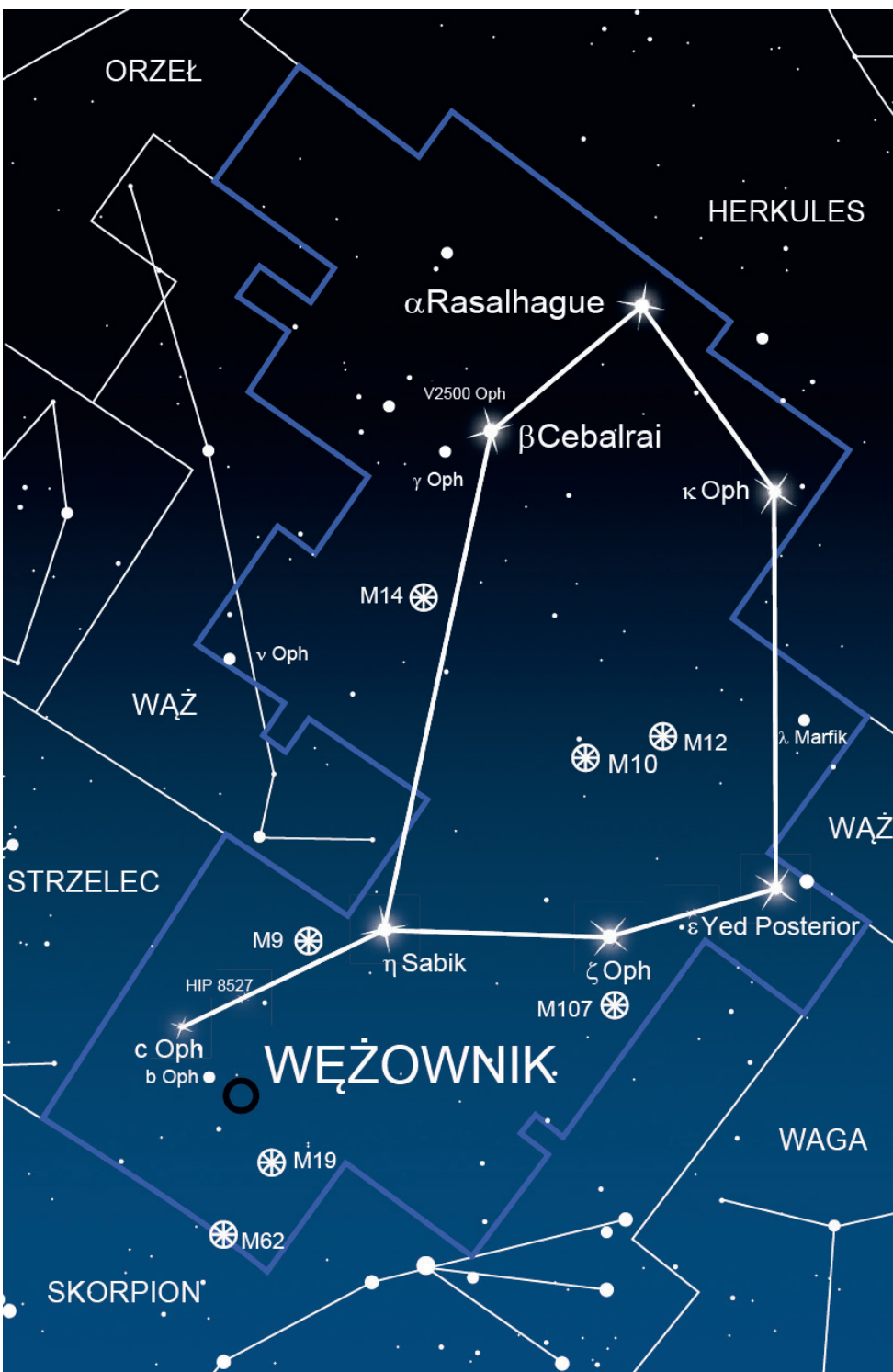
Źródło: Przemysław Rudź Atlas GWIAZD, Atlas NIEBA – Wydawnictwo SBM
www.wydawnictwo-sbm.pl, sbm@wydawnictwo-sbm.pl

Mgławica Barnard 68

Pozostałości supernowej Keplera (SN 1604)

Wyjazd do CERN w Szwajcarii, Akademia CWINT Informacja: www.facebook.com/cwintpoland

Kontakt: CWINT Piotr Duczmal, mail: pd@ecis.pl, tel. 601-97-70-54

Archiwalne numery Patrząc w NIEBO są dostępne na naszej stronie www.cwint.org.pl

CWINT - OTWIERAMY DLA CIEBIE SZEROKO DRZWI DO ŚWIATA WIEDZY I NAUKI

